

Ο ΜΑΚΙΑΒΕΛΛΙ ΣΤΟΝ ΜΑΚΑΡΙΟ

ΘΕΤΙΚΗ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΤΗΣ ΕΣΩΤΕΡΙΚΗΣ ΑΝΩΜΑΛΙΑΣ

ΤΑΚΗ Χ. ΕΥΔΟΚΑ, Προέδρου Δημοκρατικού Έθνικού Κόμματος

ΚΑΤΑΔΙΚΑΣΑΜΕ την απόπειρα έναντι του Προέδρου της Δημοκρατίας γιατι μ'ας είναι απαράδεκτη η θία σαν μέσον πολιτικής επικρατήσεως. Χαιρόμαστε για τη διάσωσή του, όχι γιατί συμφωνούμε με την πολιτική του, αλλά διότι πιστεύουμε κατά τρόπον γνήσιο στα δημοκρατικά ιδεώδη. Ακριβώς, έπειδή πιστεύουμε ουσιαστικά στη δημοκρατία και καταδικάζουμε τη θία, και γιατί ακόμα διαφωνούμε με την πολιτική του Μακαρίου, μπορούμε να μιλήσουμε αντικειμενικά και να πούμε μερικές ωμές αλήθειες. Η επιθυμία μας να υπάρξει εσωτερική γαλήνη και ασφάλεια μ'ας αναγκάζει να υπενθυμίσουμε μερικές διαπιστώσεις και με θάση αυτές να οδηγούμε στα ανάλογα συμπεράσματα και μέτρα που πρέπει να ληφθούν.

ΑΝΟΡΘΟΔΟΞΕΣ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Αγγλικές εφημερίδες παρώτρυναν τον Μακάριο να ξεχάσει το αρχιερατικό του σχήμα και να φερθεί «σαν Πρόεδρος» δηλ. να χρησιμοποιήσει «αμερικανική» τη θία προκειμένου να αντιμετωπίσει την εσωτερική ανωμαλία. Αθηνάικη εφημερίδα, γνωστή για το φιλομακαριακό της αίσθημα, έπρεπε να περιβλήθει με εκάστες ελπίδες ο Μακάριος και να επαναλάβει προσηλυτική δικτατορία. Οι ανόρθοδοξες αυτές προτάσεις σε καμία περίπτωση δεν είναι πολιτικές.

ΑΠΟΛΟΓΟΓΙΚΗ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ

Είναι γνωστό πως η θία θα δημιουργήσει αντίθια και η δικτατορία πιο πολύ θα αναπτύξει την παρανομία.

Το θέμα της παρανομίας και του πολιτικού έγκληματος πρέπει να αντιμετωπισθεί στη ρίζα του και κατά τρόπον αιτιολογικό. Να έρευνθούν οι παράγοντες που δημιούργησαν την παρανομία. Με το να χαρακτηρίζονται οι παράνομοι σαν «έγκληματιες» δεν είναι αρκετό. Μήπως όμως οι παράνομοι και οι έγκληματιες πίστεψαν ότι ώρισμένοι πράγματα στον τόπο μας δεν μπορούν να διορθωθούν με δημοκρατικά μέσα και κατά συνέπειαν κατέφυγαν στη θία; Μήπως πίστεψαν πως η δημοκρατία είναι δύσκολο, ίσως αδύνατο, να αποκατασταθεί με δημοκρατικά μέσα; Μήπως η ίδια πεποίθηση υπάρχει και σε άλλα θέματα (έθνική απογοήτευση, ανάγκη έξυγιάνσεως, κλπ.), που πάλι ώδηγησε στην έπιλογή της θίας σαν το μοναδικό (για τους παρανομούντας) μέσου προς αλλαγή; Πρέπει, λοιπόν, να κάνουμε τομή θάθους για να ανεύρουμε τους αιτιολογικούς παράγοντες της σημερινής ανωμαλίας. Δυστυχώς ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας, παρά την πρόσφατη δοκιμασία του, δεν φαίνεται να αντιμετωπίζει την κατάσταση με το όρθο πνεύμα.

Τρεις μέρες μετά την απόπειρα κατά της ζωής του μίλησε στην Αμμόχωστο, στη γιορτή του πορτοκαλιού, για το «Θεό και την Έλλάδα». Και τα λόγια ωφελούν; Εκείνος όμως που χρειάζομαστε είναι τα έργα να προηγούνται των λόγων. Η πίστη στο Θεό θα αποκατασταθεί με πράξεις ανάλογες και συμπεριφοράν υποδειγματική εκ μέρους της θρησκευτικής ηγεσίας. Η πίστη στην Έλλάδα επίσης χρειάζεται ανάλογο τρόπον αντιμετώπισης προκειμένου να αναστηλωθεί και πάλι στη ψυχή του λαού. Οι πρόσφατοι ψίθυροι, για να φέρω ένα παράδειγμα, έναντι των Έλλήνων αξιωματικών δεν σταματούν με έπι-

σημες διαφεύσεις έστω και αν αυτές προέρχονται από τα προεδρικά χείλη. Ο ίδιος ο Πρόεδρος ξέρεi από που ξεκίνησαν οι ψίθυροι αυτοί και μπορούσε να τους προλάβει πριν καν αρχίσουν. Αφού διαδόθηκαν σαν άστραπη σ' όλη τη Κύπρο τότε ήρθε να τους καταδικάσει και διαψεύσει. Και προχωρούμε στην επίσημανση των παραγόντων.

Η ΕΘΝΙΚΗ ΠΙΚΡΙΑ

Ο Μακάριος υπήρξε επί 20 χρόνια, από το 1950, έθνικός ηγέτης του Κυπριακού Έλληνισμού, κατά τα τελευταία δε 10 χρόνια διετέλεσε και Πρόεδρος του συγκεντρώνοντας όλη την έξουσία, κρατική και εκκλησιαστική, στα χέρια του κατά τρόπον απολυταρχικό. Και το έθνικό μέλλον του τόπου από χρόνο σε χρόνο γίνεται πιο απαισιόδοχο και συνεχώς καταβαράθρυνεται. Ξεκινήσαμε το 1950 με το Ένωτικό Δημοψήφισμα όπου τα 96% του λαού ψήφισαν Ένωση για να θρεθούμε το 1970 αντιμέτωποι με τον κίνδυνο της τουρκοποίησης. Αναφέρουμε, χωρίς ανάλυση, μερικούς βασικούς σταθμούς της εθνικής μας πορείας κατά τα τελευταία χρόνια:

1) Νίκησε στο πεδίο της μάχης η ΕΟΚΑ που αγωνίστηκε με μοναδικό σύνθημα την Ένωση για να ήττηθούμε με τις έπαισχυντες και προδοτικές Συμφωνίες της Ζυρίχης.

2) Με την ανάκληση της Κυπριακής Ανεξαρτησίας κατεβλήθη προσπάθεια δημιουργίας «Κυπριακής συνειδήσεως» και διαθρώσεως της ιδέας της Έλλάδος και της Ένώσεως.

3) Ο άνθενωτικός και άνθελλαδικός αγώνας συστηματοποιήθηκε και κορυφώθηκε με την έναρξη της Τουρκικής αντίστασης και ειδικότερα μετά τους Τουρκικούς βομβαρδισμούς το καλοκαίρι του 1964.

Η Έλλάδα και ο Έλληνας στρατιώτης ύβριστσαν και έξευτελίστηκαν στη Κύπρο σε βαθμό τέτοιο που αμφιβάλλω αν υπάρχει παρόμοιο γεγονός στην νεώτερη Έλληνική Ιστορία.

4) Τορπιλισμός κάθε σχεδίου επίλυσεως του Κυπριακού, κατά τα τελευταία 6 χρόνια, που απέβλεπε στην Ένωση. Η άπεγνωσμένη προσπάθεια της Κυπριακής Κυβερνήσεως να άποτρέψει την Ένωση μ'ας ώδηγησε σε επικίνδυνο έθνικό κατάντημα. Και τώρα όχι μονάχα την Ένωση χάσαμε αλλά και την Ανεξαρτησία. Η άποφυγή του «ευκταίου», της Ένώσεως, μ'ας έφερε στην έπιδιώξη του άκαθορίστου «έφικτου». Εξήγγειλε ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας και έπίσημως την πολιτική του «έφικτου» πριν δυό χρόνια, με την ευκαιρία των Προεδρικών εκλογών, και ακόμα να πη στο λαό τι έννοει σαν έφικτη λύση.

Σε μια από τις τελευταίες συνεντεύξεις του, μετά τη δολοφονική άπόπειρα έναντι του, (στη συνέντευξη του προς τον κ. Σ. Ψυχάρη του «Έθνους» των Αθηνών, που δημοσιεύτηκε στις Κυπριακές εφημερίδες την περασμένη Τρίτη, 24.3.1970) δήλωσε για την «έφικτη λύση» τα ακόλουθα: «Ως και άλλοτε έδηλώσα, η «έφικτη λύσις» του Κυπριακού δεν είναι δυνατόν να καθορισθεί έπακριβώς εκ των προτέρων. Σχετίζεται και καθορίζεται εκ του άποτελέσματος της προσπάθειας». Δηλ. το περιεχόμενο της θα καθορίζεται από τις εκάστοτε παράλογες αξιώσεις των Τούρκων.

Η έθνική αυτή άνακολουθία που συνέτεινε στη διάθρωση του έθνικού φρονήματος και κατ'έκταση του Έσωτερικού Μετώπου συνέβη υπό την ηγεσία του Μακαρίου. Και είναι φυσικό η έθνική αυτή πικρία να τραυμάτισε έντονα τη ψυχή μεγάλης μερίδας του λαού. Η έθνική αυτή άπογοήτευση, που για ώρισμένους μπορεί να θεωρείται και σαν έθνική προδοσία, είναι δυνατό να ώθη σε αίσθήματα άγανακτήσεως και θίαης αντίδράσεως.

Ο Μακάριος προσπάθησε να ένωσει τον λαόν γύρω από το πρόσωπό του «προσωπολατρικά» χωρίς να έχη ο ίδιος ταυτισθεί με το έθνικόν ιδεώδες του λαού. Αυτό του είδους η ένότητα σύντομα κατάρρει, όπως συμβαίνει στις μέρες μας με τον Μακάριο. Έκείνο που διατηρείται είναι η ένότητα του σκοπού και ιδιαιτέρως του έθνικού.

Η ΚΑΤΑΠΑΤΗΣΗ ΤΩΝ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΩΝ ΘΕΣΜΩΝ

Η είσήγηση του κ. Σ. Κωνσταντοπούλου των Αθηνών περί έπιβολής δικτατορίας είναι άρκετά καθυστερημένη. Έχουμε δικτατορία, «αστυνομικό καθεστώς» όπως έπιτυχώς χαρακτηρίστηκε, τύπου Μακαρίου από δεκαετίας. Έγιναν πολιτικές δολοφονίες άντιφρονούντων από τα πρώτα έήματα της Κυπριακής Δημοκρατίας, άπήχθησαν και έδάρησαν δημοσιογράφοι έπίσης διαφωνούντες με την Κυβέρνηση, έγιναν τραμπουκισμοί πολλοί, διώξεις έπαγγελματικές και οικονομικές και κάθε είδους καταπίεση των άντιπολιτευομένων την Κυβέρνηση.

Η Άστυνομία έπηρεαζόταν από πρόσωπα και καταστάσεις εκτός του Κράτους. Και ούτε η «σήψη» στην Άστυνομία θα υποχωρήσει εάν ο Πρόεδρος της Δημοκρατίας έξουδετερώσει τους μη άφοσιωμένους στο πρόσωπό του. Και τα στελέχη εκείνα που θα προώθησει διότι θα είναι άφοσιωμένα στον ίδιον, πάλι σύντομα θα φθαρούν. Η Άστυνομία πρέπει να άνηκει στο πρόσωπο του Προέδρου αλλά στο άπρόσωπο Κράτος και να λειτουργή θάσει κριτηρίων και άρχων.

Η Άντιπολίτευση υπέστη άπηνή διώξη από τον Πρόεδρο Μακάριο. Αναφέραμε τις δολοφονίες, τους τραμπουκισμούς και τις διώξεις. Χρησιμοποίησε ακόμα άνέντιμα και άντιδημοκρατικά μέσα για να μ'ας πολεμήσει πολιτικά. Μέχρι και τώρα ακόμα άνέχεται και εύνοει τη παρεμπόδιση της κυκλοφορίας των έντύπων και εφημερίδων μ'ας μ'ας έστέρησε δε από κάθε μέσο μαζικής έπικοινωνίας με τον λαό. Έκτός του ραδιοφώνου και της τηλεόρασεως, επέβαλε ο Μακάριος και στον Τύπο συνωμοσία της σιωπής έναντι μ'ας, κάποτε δε και της δυσφημίσεως. Οφείλουμε να όμολογήσουμε, όμως, πως ό τύπος, τελευταία, άρχίζει να διαφοροποιείται και να μη συμμορφώνεται πλήρως.

Το άπολυταρχικό και άντιδημοκρατικό του Μακαρίου φαίνεται και από τη στάση του έναντι των Κομμάτων. Ένώ δηλώνει ότι εύνοει τη δημιουργία άργανωμένου πολιτικού θίου έντούτοις κάνει το πάν για να έξευτελλήσει και έξουδετερώσει τα ήγεται κομματικά στελέχη που ο ίδιος ενεθάρρυνε να προχωρήσουν στην ίδρυση των συμπολιτευομένων Κομμάτων. Έκτός του ΑΚΕΛ υπόλοιπα 4 συμπολιτευόμενα Κόμματα δημιουργήθηκαν με την παρότρυνση

του Μακαρίου. Κατάφερε να θέσει σε πόλεμο άλληλοεξοντώσεως για να τα διαθρώσει, τώρα δε πρόκειται να τους καταφέρη το τελειωτικό πλήγμα με το να τα έξαναγκάσει να συνεργαστούν στις προσεχείς βουλευτικές εκλογές. Οι πραγματικές εκλογές και όχι τα δοτά σχήματα (ό διαμοιρασμός των έδρων) συμβάλλουν στην εκδημοκρατικοποίηση και τη δημιουργία πολιτικής ζωής. Πώς θα γίνει όμως, πολιτική διαφοροποίηση, αν δεν υπάρξει εκλογικός άνταγωνισμός και αν δεν διαπιστωθεί η δύναμη των Κομμάτων; Με την Άπλη Άναλογική θα φαίνονταν η πραγματική δύναμη των Κομμάτων ενώ η εκλογική διαπραξη στην όποια θέλει να υποχρεώση ο Μακάριος τα Κόμματα, θα γίνει όμως, πολιτική διαφοροποίηση αλλά θα διατηρήσει άσφαλώς τους ηγέτες των συμπολιτευομένων κομμάτων προσκολλημένους στις θελήσεις του. Εάν η Άντιπολίτευση θελήσει εκλογές, τότε θα γίνουν, έστω και αν συμπράξουν τα 5 συμπολιτευόμενα κόμματα. Έπομένως ό προεκλογικός σάλος, εν όνόματι θ'ήεν του όποιου έπιθυμεί την εκλογική σύμπραξη, δεν άποφεύγεται. Και στο θέμα αυτό έξαπατάται και κοροϊδεύεται ο λαός.

Η καταπάτηση των δημοκρατικών θεσμών πάλι οδηγεί σε άγανάκτηση και πικρία. Και σε έπανάσταση ψυχών....

Η ΚΑΤΑΠΙΤΗΣΗ ΤΗΣ ΑΞΙΟΚΡΑΤΙΑΣ

Έγινε της μόδας σαν κομματικό σύνθημα η έπιβολή της άξιοκρατίας. Το Καθεστώς της δεκαετίας χαρακτηρίζεται από εύνοιοκρατία, νεποτισμό, και παραγκωνισμό των αξίων. Υπάρχουν δυό μέτρα και δυό σταθμά. Υπάρχουν οι «ήμέτεροι», οι πολίτες πρώτης ποιότητας και οι αντίπαλοι που άποτελούν τους πολίτες δευτέρας ποιότητας. Πολλοί αξιόλογοι κυβερνητικοί υπάλληλοι παραγκωνίστηκαν για να προαχθούν οι «άφοσιωμένοι», και πολλοί ικανοί έπιστήμονες άναγκάστηκαν να ξειντευτούν. Είναι σ' όλους γνωστό το φαίνόμενο πως όταν προκηρύσσεται μια κυβερνητική θέση, σχεδόν τις περισσότερες φορές είναι γνωστό εκ των προτέρων και το πρόσωπο που προορίζεται για τη θέση αυτή. Η έξυγίανση και η έπιβολή της άξιοκρατίας άποτέλεσαν έπίσης συνθήματα έλκυστικά για τη παρανομία.

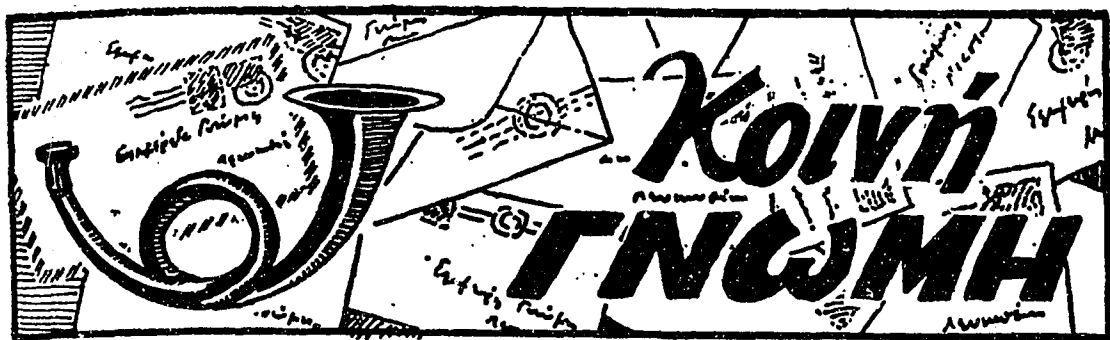
ΠΡΟΣΩΠΟΛΑΤΡΕΙΑ ΚΑΙ ΗΘΙΚΟΣ ΕΚΠΕΣΜΟΣ

Από το 1960 που ο Μακάριος έγινε Πρόεδρος, το θρησκευτικό συναίσθημα συνεχώς άδυνατίζει, οι δε εκκλησίες άδειάζουν από εκκλησίασμα. Πρέπει να όμολογήσουμε ότι η Κυπριακή Έκκλησία και μερικά μοναστήρια έπετυχαν στις άγοραπωλησίες γής και σε διάφορες άλλες έπιχειρήσεις. Τα καταφέρνουν στην αύξησή των ύλικών αγαθών.

Ο Μακάριος προσπάθησε κατά τρόπο συστηματικό να καλλιεργήσει στο λαό τη νοοτροπία της προσωπολατρίας έναντι του. Είναι πολύ σπάνιο να περάση όχι μια μέρα αλλά και ένα δετίον ειδήσεων που να μη λεγθ'η κάτι για τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας Άρχιεπίσκοπο Μακάριο.

Χαρακτηριστικό παράδειγμα του προσωπολατρικού πνεύματος που έπιδιώκει υπήρξε και οι πρόσφατες εκδηλώσεις «συμπαραστάσεως» με την ευκαιρία της διασώσεως του. Αναφέρω μερικές

● (Συνέχεια στην 11ην Σελίδα)

Η «ΓΝΩΜΗ» ΕΙΣ ΤΟ ΛΟΝΔΙΝΟΝ

Αγαπητή Σύνταξις,

Εν πρώτοις θα ήθελα όπως δεχόμην τα εύχρηστα μου συγχαρίσματα, για την 'Ελληνική' αρθρογραφία σας, καθώς και για τον τρόπο με τον οποίο καθοδηγείτε τον προδομένο Λαό προς τα ΕΘΝΙΚΑ ΙΔΑΝΙΚΑ. Και να ελπίζω βέβαιον ότι η 'Ιστορία' θα σας δικαιώσει πανηγυρικά.

Σκοπός της έπιστολής μου όπως και σας έχω ξαναγράψει είναι η κυκλοφορία της Γνώμης στην πατριδα μας.

Από καιρού εις καιρόν η 'Εφημερίς Γνώμη' δεν φθάνει καθόλου εις 'Αγγλίαν και χρειάζεται ολοκληρής αγώνας και συζητήσεις με τον γενικόν αντιπρόσωπον κ. Πατάλην, για να αποκτήσουμε το αντίτυπον μας.

Στις 15.3.1970 η Γνώμη δεν έφθασεν και μοι έλεγε ότι δεν την στέλλουν από την Κύπρον, ή αλλιώς δεν την στείλανε.

Παρακαλώ όπως προσπαθήσετε μέσω πρακτορείου Κύπρου όπως συμπεριλαμβανεται και η Γνώμη στο θέμα Λονδίνου.

Είπα κρίμα να υπάρχουν αναγνώστες και ζητήσεις και η εφημερίδα να μην έρχεται.

Τελειώνων σας εύχομαι να έχετε καλή επιτυχία και να μην χάνετε την 'Ελληνική' αρθρογραφία.

Μετά τιμής

Χρυσόστομος Γεωργίου

ΠΡΟΣ ΤΟ ΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΠΑΙΔΕΙΑΣ

Αγαπητή σύνταξις,
Σας παρακαλώ όπως μου παραχωρήσετε όλιγον από τον πολύτιμον χώρον της εφημερίδας σας δια να υποβάλω την κάτωθι έρωτησιν προς το 'Υπουργείον Παιδείας:

Επειδή ελάττωμα κυβερνητικήν έγκυκλιον δια της οποίας ανακοινούνται προς τους δημοσίους υπαλλήλους και τους έκπαιδευτικούς ότι απαγορεύεται η ανάμειξις εις την πολιτικήν κλπ., έρωτώ το 'Υπουργείον Παιδείας αν η ανάμειξις εις εθνικόφρονα και θρησκευτικά σωματεία ή ή διαφώτισις του λαού είναι το 'Εθνικόν Κομμουνισμούν αποτέλεσμα πολιτικήν.

Επειδή αρκετοί σιγάλοι απόρουν και δυσφορούν με την κυβερνητικήν αυτήν έγκυκλιον παρακαλείται το 'Υπουργείον Παιδείας όπως καθορίση σαφώς τι είναι πολιτική και αν τα ανωτέρω πού ανήκουν αποτελούν ανάμειξις στην πολιτικήν.

Αιτιώμενο πάντηται.

Διατελούμενός
Διδάσκαλος
Λεμεσός

ΠΟΙΗΤΙΚΗ ΣΥΛΛΟΓΗ

ΑΝΤΡΕΟΥ ΑΝΤΡΕΑ
«ΤΟΥ ΘΕΑΤΡΟΥ
ΚΑΙ ΤΟΥ ΗΛΙΟΥ»

Τελειώνων σας εύχομαι να έχετε καλή επιτυχία και να μην χάνετε την 'Ελληνική' αρθρογραφία.

ΕΘΝΙΚΟΙ ΕΩΡΤΑΣΜΟΙ

Χρ. Α. Σοφίανου, κατ' έρωτην του χορού.

Την έορτην έτίμησαν διά της παρουσίας των ό Χωρεπίσκοπος Κωνσταντίας κ. Χρυσόστομος, ό 'Υπουργός Παιδείας κ. Κωνσταντίνος Στυριδάκης, ό Σύμβουλος της 'Ελληνικής Προεδρείας κ. Μ. Δρόντας, 'Αξιωματικοί, 'Εκπρόσωποι Σωματείων, κ.ά.

ΑΜΜΟΧΩΣΤΟΣ

Τό έορταστικόν πρόγραμμα του ΕΦΣΑ ('Επιστημονικός και Φιλοσοφικός Σύλλογος 'Αμμοχώστου) επί τη ευκαιρία της 'Εθνικής έπέτειου της 25ης Μαρτίου, περιλάμβανε τά εξής:

α) Μίαν σύντομον εισαγωγικήν ομιλίαν υπό τού προέδρου του ΕΦΣΑ Δρος Κυριάκου Χατζηγιάννου.

β) Διάλεξιν υπό του Γυμνασιάρχου του Α' Γυμνασίου 'Αμμοχώστου κ. Παναγιώτη Περισάνη με θέμα «Οι ιστορικές ειδήσεις για τού Κρυφό Σχολείο κι ό έθνικός του ρόλος στα χρόνια της δουλείας».

γ) 'Απαγγελία του ποιήματος του Ι. Πολέμη «Κρυφό Σχολείο» υπό τού κ. Σεκού Σεριώτη.

δ) 'Αναγνώσις αποσπάσματος υπό τού κ. Ζήνωνος Ζαννέτου σχε

ΑΓΙΟΣ ΑΜΒΡΟΣΙΟΣ

Την 24ην Μαρτίου 1970 τó Γυμνάσιον 'Αγίου 'Αμβροσίου έώρτασε έθνοθυμιακάς και έθνοσχολικάς την έθνικήν έπέτειον της 25ης Μαρτίου. Κατά τόν έορτασμόν ομίλησε, κατόπιν εισαγωγικής μιλίας του Γυμνασιάρχου κ. Β. Κυριανίδη, ό έκ τών φιλόλογων τών Γυμνασίου κ. 'Ανδρέας Δημητρίου.

Έξ άλλου την επομένην έλαβε χώραν λαμπρός έορτασμός εις τόν ιερών ναόν του 'Αγίου 'Αμβροσίου, όστις περιελάμβανε την καθιερωμένην δοξολογίαν, καλλιτεχνικόν πρόγραμμα, παρουσιασθέν υπό τών εκπαιδευτηρίων της κοινότητος, και τόν πανηγυρικόν της ημέρας, τόν όποιον εξέφωνησε ό φιλόλογος κ. 'Ανδρέας Δημητρίου.

Πού άρχίζει από την τραγωδία προς τή γέννηση μέσω της σιωπής του φωτός.

Έφθόδια; Ένας μικρός σπόρος σκοτεινός από τήν άπασχάλια του κόσμου, με μία παράτολμη θέληση ναισίει, να όη τόν ήλιο. Να γεννητ ήν έγκαιμα της χλωροφύλλης του σκληρού άγώνα που διάλεξε. Έτοιμος να θάπτοσθ με σα στο ποτάμι που αυτοσχεδιάζει όπας ό ίδιος τιτλοφορεί ένα ποίημά του, για να δεχθ ήν άνάμια της θυσίας.

Λέξεις εύχες, σχεδόν παρθένες στην ποίηση, σε σταματούν για να θρεθής μπροστά στο θέαμα της αγάπης ή του πόνου, της αμφιβολίας ή του έρειπίου και τελικά της ύπσχησης... Χωρίς όμως και τó «συνηθισμένο» στο στίχο του να μη άποτελή κάποτε στοιχείο εναντίον του, όταν ή φιλοσοφική διάθεση εξαγριώνεται εις έθρος της Τέχνης. Κι ένω τό σκέφτεσαι, μία σταγόνα πέφτει από τή πέννα του ποιητή για να σε κερδίση, σαν τούς πιο κάτω στίχους.

«Από πού άντλούμε τόσο πόνον» ή
«από πού άντλούμε τόση δύναμη να μένουμε πιστοί στο πάσο»

και άλλου
«προσπαθώντας να γεμίσουμε ένα χρόνο

που μάς άποκρούει σινεμάς»

Ανθολογούμε τó ποίημα «ΔΙΑΚΥΒΕΥΣΗ».

Μία ολοκληρή ζωή μες τά έρείπια προσπαθώντας να νιώσουμε, να καταλάβουμε. (Δέν αντίληφθήκαμε ποτέ τήν θλιβερή όμοιότητα).

Πιό πέρα
Ένας διακυβεύων νέος γενοσσε πρόωρα θυσιασμένος μες τις άσκοπες διαρρυθμίσεις τις διατριβές και τις άνακατατάξεις

ΧΡ. Α. Κ.

ΠΕΔΟΥΛΑΣ

Είς άτμόσφαιραν έθνικής έξάρσεως έλαβε χώραν έν τη Μεγάλη Αίθουσα του Γυμνασίου, σήμεραν, 24ην Μαρτίου, ό 'Ενδοσχολικός έορτασμός περιλαμβανών πλούσιον καλλιτεχνικόν πρόγραμμα και έθνικούς χορούς.

Επί του νοήματος της έπέτειου ομίλησε ό φιλόλογος κ. 'Ανδρέας Παύλου.

Την 25ην Μαρτίου, επηκολούθησε ό έπίσημος παγκοινοτικός έορτασμός, με δοξολογίαν και με παρέλασιν της μαθητιώσης ιερολαίς απρό τών έπισήμων. Τόν πανηγυρικόν της ημέρας εκφώνησεν ό φιλόλογος κ. 'Ανδρέας Γαβριήλ.

ΠΑΡΑΛΙΜΝΙ

Την 24ην τρέχοντος έωρτάσθη εις άτμόσφαιραν έθνικής έξάρσεως ένδοσχολικός ή 25η Μαρτίου. Όμιλητής ήτο ή δ. Κ. Σαμάρα, Φιλόλογος, ή όποια έξηρε την σημασίαν της έορτης για τις νεώτερες 'Ελληνικές γενεές. Έ έορτή περιελάμβανε καλλιτεχνικόν πρόγραμμα με απαγγελίας και άσματα. Έτίμησαν διά της παρουσίας των την έορτήν αι άρχαι της κοινότητος, ή Σχολική Έφορεία, και άλλοι δωρηται και έκτιμηται τού έργου του Σχολείου.

Με μεγαλοπρέπεια και λαμπρότητα έωρτάσθη ή 'Εθνική Παλιγενεσίαις εις Παράλιμνι. Την πρωταν οι πρόσκοποι έβαλλαν τó έαθινόν εις τούς δρόμους της Κοινότητος. Περί την 10ην έγένετο πανηγυρική Δοξολογία εις τόν ιερών ναόν 'Αγίου Γεωργίου. Παρέστησαν αι άρχαι της Κοινότητος, τα Σωματεία, τά 'Εκπαιδευτήρια και πλήθος λαού. Τόν πανηγυρικόν εξέφωνησεν ή δ. Κ. Σαμάρα. Μετά την Δοξολογίαν επηκολούθησεν παρέλασις τών μαθητών και μαθητριών του Γυμνασίου.

ΓΝΩΜΗ

ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΑ

ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΕΦΗΜΕΡΙΣ

Γραφείον

Λεωφόρος 'Αρχιεπισκόπου Μακαρίου Γ' 'Αρ. 6.

Τηλ. 76276—Τ.Κ. 2137

Τηλ. Τυπογραφείων: 74940

ΛΕΥΚΩΣΙΑ — ΚΥΠΡΟΣ

Τηλεγραφήματα:

ΓΝΟΜΙ

Υπεύθυνος—Διευθυντής

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ

ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ

ΙΔΙΟΚΤΗΤΑΙ:

«ΠΥΡΟΣ ΑΙΜΙΤΕΔ»

Γιμή Φύλλου 20 μίλς.

Έτήσιαι Συνδρομαί:

ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ Σ1.500

ΕΙΣ ΕΛΛΑΔΑ

(αεροπορικώς) Σ3.500

ΛΥΣΙΣ ΣΤΑΥΡΟΛΕΟΥ

ΟΡΙΖΟΝΤΩΣ: 1 ΑΚΑΛΥΠΤΟΣ

2. ΛΙ ΚΙΚΙ. 3. ΙΣΜΕΤ

ΑΛΤ. 4. ΖΩΑ ΟΑΣΙΝ. 5. Ο ΜΝΥΜΙ Β.Α. 6. ΧΑΝΛΑΝ

ΑΜ. 7. ΑΤΚΙΝΣΟΝ. 8. Ο ΝΙ

ΚΟΣ. 9. ΤΣΑΝΑ ΑΣΕ.

ΚΑΘΕΤΩΣ: 1. ΑΡΙΖΟΝΑ. 2.

ΣΩΜΑΤΟΣ. 3. ΑΛΜΑΝΑΚ. 4.

ΛΙΕ ΥΝΙΟΝ. 5. ΤΟ ΜΑΝΝΑ.

6. Π.Κ. ΙΣΧΙΑ. 7. ΣΑΪΤ

ΟΚΑ. 8. Ο ΚΑΙΒΑΝΟΣ. 9.

ΜΑΝΤΙΣ ΣΕ.

Ο ΜΑΚΙΑΒΕΛΛΙ ΣΤΟΝ ΜΑΚΑΡΙΟ

● (Συνέχεια έκ της 1ης Σελίδος)

κυπτητές: Κάποιος εδήλωσε πως «Μακάριος ίσον λαός». Άλλος τόν αποκάλεσε «τό 'Ινδαλμα Μακάριος», «άναντικατάστατον», ως «τόν μοναδικόν 'Ηγέτη της Κύπρου». Τόν ταύτισαν με τήν Κύπρο γράφοντας πως «άν ή απόπειρα πετύγχανε θα κατέληγε στη διχοτόμηση». Άλλος δημοσιογράφος πού κόπτεται για τή δημοκρατία, στα λόγια, έγαράκτησε την απόπειρα εναντίον του σαν «τό έγκλημα του αιώνας». Ο ίδιος ό Πρόεδρος ταυτίστηκε με τή Κύπρο και τό μέλλον της. Σε πρόσφατη συνέντευξη του προς τόν 'Αθηναίο δημοσιογράφο κ. Ν. 'Αγγελή εδήλωσε: «Εάν ή δολοφονική απόπειρα κατά της ζωής μου έπετύγχανε, νομίζω ότι θα επηκολούθουν θλιβεραί συνέπειαι διά τήν τύχην και τό μέλλον της Κύπρου».

Η προσωπολατρεία πού ό ίδιος καλλιέργει και ή μείωσις της πίστης του λαού στην 'Εκκλησία λόγω της άσκήσεως της κοσμικής εξουσίας έκ μέρους του συνέβαλε στον ήθικόν έκπαισμό και την άμβλυνση τών πνευματικών αξιών και κατά συνέπεια στην άδράνεια τών πνευματικών ανθρώπων. Η προσωπολατρεία και ή ήθικος έκπαισμός κάποτε φέρνουν άπότομη επίγνωση με πιθανότητες βίαιης άφυπνίσεως.

Ο ΜΑΚΙΑΒΕΛΛΙ ΔΙΔΑΣΚΕΙ

Υπάρχει ή έντύπωση πως άρέσει στο Μακάριο τó Μακιαβελλικό πνεύμα. Προσφέρει, όμως, ό Μακιαβελλισμός και πολλές θετικές, άνώδυνες για τó λαό, συμβουλές στους άρχοντες και πολιτευόμενους. Παραθέτουμε ατούσιαι σχετικά αποσπάσματα από τόν «Ηγεμόνας» του πού έχουν σχέση με τις συνωμοσίες.

«Ο ήγεμόνας πρέπει να φοβάται μονάχα μή συνωμοτούν εναντίον του κρυφά» μά κι από αυτό ασφαλίζεται καλά, αποφεύγοντας να γίνη μισητός ή αξιοκαταφρόνητος και διατηρώντας τó λαό εύχαριστιμένο μαζί του... γιατί πάντα οι συνωμότες πιστεύουν πως με τó θάνατο του ήγεμόνα θα ίκανοποιησουν τó λαό... γιατί ό συνωμώτης δέν μπορεί να 'είναι μόνος και δέν μπορεί να διαλέξει συντρόφους παρ ά αυτούς πού νομίζει δυσαρεστημένους... Όταν όμως ό λαός τόν έγτρευεται και τόν μισεί, πρέπει όλους κι όλα να τά φοβάται».

ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟΝ

ΟΡΙΖΟΝΤΩΣ:

1. Σημαίνει και τόν έκτεθειμένον.
2. Κινεζικόν νόμισμα. — Από τά σπέρματά του έξάγεται τó ρετινόλαδο.
3. Υπήρξεν στενός συνεργάτης του Κεμάλ. Στρατιωτικόν παράγγελμα.
4. Άποτελούν τήν πανίδα κάθε κράτους. — Είς αυτήν εδoκίμει ή χοιρμoδια (αίτ.).
5. Ρήμα ιερών ύποσχέσεων (άρχαϊστό). — Συντομογραφία ένός άνέμου.
6. Έτέρα διομασία της Παλαι-

1	2	3	4	5	6	7	8	9
1								
2								
3								
4								
5								
6								
7								
8								
9								

- στινης (άντιστρ.). — Συνοδεύον δύο άνώτατα αξιώματα.
- Γνωστή μάρκα 'Αγγλικών άνδρικών καλλυτικών.
- Υποκοριστικόν άνδρικό όνόμα τος (ένάρθρος).
- Λίμνη της Αιθιοπίας. — Μεταπολεμικόν στρατιωτικόν σωμα των 'Ενόπλων Δυνάμεων (άντιστρώως).

ΚΑΘΕΤΩΣ:

1. Πολιτεία τών Η.Π.Α.
2. Μεγάλη στρατιωτική μονάς (γεν.).
3. Συνδυασμός ήμερολογιακής και διαφημιστικής έκδόσεως (ξεν.).
4. Νορδηγός συγγραφέας (1833 - 1908). — Σιδηρούν έξάρημα του άρότρου.
5. Ούρανόπεμπτος τροφή (ένάρθρος).
6. Διακριτικά έπισήμου αυτοκινήτου. — Άποτελούν τά περί τήν άθροισιν τών μηριών δστών μέρη του σώματος (άντιστρ.).
7. Χειθόδης της Αιγύπτου, ό όποιος παρεχώρησεν εις τόν Λεσσήφ τó προνόμιον κατασκευής της Διάρρυος του Σουέζ. (άντιστρ.). — Ποταμός της Ρωσίας.
8. Αύτός κατασκευάζεται συνήθως από πυρίμαχα υλικά (ένάρ.).
9. Προλέγει τά μέλλοντα (άντ.). — Προσωπ. άντωνυμία.

Δέν πρέπει να πλανάται ό Πρόεδρος Μακάριος με τις τεχνητές εκδηλώσεις συμπαραστάσεως και να όμιλη περί «δικτατορίας της αγάπης του λαού» του.

Προκειμένου να διατηρήση γνησιότητα στα αισθήματα του λαού εναντί του πρέπει να λάβη σοβαρώς ύπ όψη τούς παράγοντες πού ανάφεραμε προηγουμένως. Άλλοιώς θα ματαιοποιη, ή δε άνασφάλεια και ή παρανομία στον τόπο συνεχώς θα έντείνονται. Χρειάζεται ή έθνική επανάταποθέτηση στην όρθή τροχιά, γνήσια έκδημοκρατικοποίηση και έξυγία νση.

Συχνά αναφέρεται ό Πρόεδρος της Δημοκρατίας στο «κακό» περιβάλλον του στο όποίο και έπιρρίπτει εύθυνες. Πάλι θα του υπενθυμίσουμε σχετικό απόσπασμα από τόν Μακιαβελλί: «Οί ύπουργοί είναι καλοί ή κακοί. ανάλογα με τή σύνεση του ήγεμόνα. Κρίνεις ένα άρχηγό κράτους και τó μυαλό του, βλέποντας τούς ανθρώπους πού τόν περιστοιχίζουν» όταν είναι άξιοι και πιστοί, ό ήγεμόνας είναι σίγουρα συνετός, γιατί κατάρθωσε να ξεχωρίση τούς άξιους και να τούς κρατήσει πιστούς. Όταν όμως δέν είναι τέτοιοι, ό ήγεμόνας είναι αξιοκαταφρόνητος, γιατί τó πρώτο λάθος πού κάνει, τó κάνει έκλέγοντας τούς συνεργάτες του».

Δέν νομίζουμε ότι χρειάζονται σχόλια.

Μονάχα έν όνόματι άρχών μπορεί να κυβερνηθ ή ό τόπος και ή έμπρακτη έφαρμογή τούς μπορεί να έξασφάλιση τήν τάξη, τήν εύνομία και τήν άσφάλεια.

Η ΑΝΤΙΠΟΛΙΤΕΥΣΗ

Παρόλον πού έχουμε πολλές άμφιβολίες κατά πόσον ό Μακάριος μπορεί να έμπνευση ακόμα άρχές και έμπρακτα να κυβερνήσει με αυτές σά βάση, έντούτοις είμαστε πρόθυμοι να είσηγηθούμε συγκεκριμένες προτάσεις και μέτρα προκειμένου να άντιμετωπισθ ή όλοκληρωμένα και θετικά τó όλο πρόβλημα. Και αυτό, γιατί πάντοτε θέτουμε τó έθνικό συμφέρον και τó καλό του τόπου πάνω από κομματικούς ύπολογισμούς.

ΔΟΞΟΛΟΓΙΑ ΕΠΙ ΤΗ ΕΠΕΤΕΙΩ

ΤΗΣ 1ΗΣ ΑΠΡΙΛΙΟΥ 1955

Η 'Ιερά 'Αρχιεπισκοπή Κύπρου, επί τη έπέτειω της 1ης 'Απριλίου 1955 τελεί έν τώ ιερώ Ναφ Φανερωμένης Λευκωσίας τήν προσεχή Τετάρτην, 1ην 'Απριλίου 1970, και ώραν 10 π.μ.,

ΠΑΝΗΓΥΡΙΚΗΝ ΔΟΞΟΛΟΓΙΑΝ

χοροστατούσας τού Μακαριωτάτου 'Αρχιεπισκόπου Κύπρου Κυρίου ΜΑΚΑΡΙΟΥ, συμπαραστατούμένου υπό τού ιερού Κλήρου της πόλεως και προσκαλεί πάντας προς έορτασμόν της μεγάλης και ένδόξου ταύτης έθνικής έπέτειου.

Τόν λόγον επί τη έορτή θα είπη ό 'Επιθεωρητής Μέσης 'Εκπαιδεύσεως κ. Κώστας Χατζηγεφάνου.

Έν Λευκωσία τη 27η Μαρτίου 1970.

ΕΚ ΤΗΣ ΙΕΡΑΣ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΗΣ ΚΥΠΡΟΥ